

MORSEOVA ABECEDA

pro nováčky

20. skautský oddíl Ginkgo České Budějovice

Morseova abeceda – průvodce pro nováčka
vydal 20. skautský oddíl Ginkgo
České Budějovice, 2009
www.dvacitka.skauting.cz

Písmeno	Kód	Pomocné slovo
A	• -	Akát
B	- • • •	Blýskavice
C	- • • •	Cílovníci
D	- • •	Dálava
E	•	Erb
F	• • • •	Filipíny
G	- - •	Grónská zem
H	• • • •	Hrachovina
CH	- - - -	Chléb nám dává
I	• •	Ibis
J	• - - -	Jasmín bílý
K	- • -	Krákorá
L	• - • •	Lupíneček
M	- -	Mává
N	- •	Nástup
O	- - -	Ó náš pán
P	• - - •	Papírníci
Q	- - • -	Kvílí orkán
R	• - •	Rarášek
S	• • •	Sekera
T	-	Trám
U	• • -	Učený
V	• • • -	Vyučený
W	• - -	Wagón klád
X	- • • -	Xénokratés
Y	- • - -	Ýgar mává
Z	- - • •	Známa žena

1	• - - - -
2	• • - - -
3	• • • - -
4	• • • • -
5	• • • • •
6	- • • • •
7	- - • • •
8	- - - • •
9	- - - - •
0	- - - - -

••• / --- / -• / •• / ... / .. / ••• // ... / . // ••• / ••• /
 •• / ••• / •• / - //

7. den

kolem své ženy, ale proud strhával, prsty byly prokřehlé a nedokázal udělat uzel. Lano mu vyklouzlo a skončili ve vodopádu. Na lanech, která muži spustili dolů, měla být

/// ... / -- / -•• / ••• / •• / •• // •• / ••• / ••• // ... / .. // ••• /
 . // -- / --- / / ••• / .. // - / •• / --- / ... / . / ••• / •• / .. / -
 •• / .. // --- / ••• / .. / •• / --- / •• / - // •• / --- / ••• / . / --
 // ... / . / ••• / . ///

/// ••• / •• / ••• / •• // ••• / ... / •• / •• // ••• / -- / ••• / ••• / ••
 •• / •• // •• / . / -- / . / ••• / •• // •• // - / .. // ••• / .. / •• / . //

••• / •• // ••• / •• // ••• / ••• // ••• / ••• // ••• / ••• // ••• / ••• //
 ••• / •• //
 /// ••• / ••• / ••• / - / ••• // ... / . // ••• / ••• // ••• / ••• // ••• /
 ••• / ••• / ••• / •• // ••• / ••• / ••• // ••• / ••• // ••• / ••• / ••• /
 // ••• / ••• / ••• / . / ••• // ••• / ••• // ••• / ••• / ••• / ••• / ••• /
 / ••• / ••• ///

-. . / --- // -. / .- // .--- / . / .--- / .. / ---- // --.. / .- / ---- / -.
 / .- / -. / ..- ///
 /// ---. / -. / --- / ... / -.. // .--- / . // -- / . / -.. // --.. / .- / -.
 / . / ... / - // ---. / --- / -.. // -. / ...- / .- // -- / --- / ... / - / -
 .-- // -. / - / . / .- / . // ... / . // -. / -.. / . / -. / ..- / -.. / -
 .-- // ---. / .- / . / ... ///

5. den

řeku těsně nad vodopádem. Než se nešťastníci dostali až sem, uplynula asi hodina. Na obou mostech stáli muži s la

/// -. / -.-- // -. / - / . / -. / .- // ... / .---. / ..- / ... / - / .. / .-
 .. / .. // -.. / --- / .--- / ..- // - / .- / -. // .- / -... / -.. // ...- /
 .. / ... / . / .--- / .- // ...- // -- / .. / ... / - / . / ---- // -. / -.. /
 -.. / -..- ///
 /// - / -. / --- / ... / . / -. / -. / .. / -. / .. // ---. / .- / --- /
 .---. / .--- / --- / ..- / ...- / .- / .--- / .. // -- / --- / ... / - // -... /
 -..- / .--- // .- / ... / .. // .---. / .- / -. / . / ... / .- / - // -- / . / -
 / -. / ..- // -. / .- / -.. ///

6. den

hladinou. Když byl pod mostem, chytil se chlapec lana a lidé ho začali vytahovat. Když byl kus nad hladinou, už se

/// -. / . / ...- / -.. / .- / ---. / . / .--- // --.. / .- / .. / - / .. / ...
 // ... / . // -.. / --- // ...- / --- / -.. / -.. // .- // -. / .. / -. / -..
 / --- // / --- // ...- / .. / -. // -. / . / ... / .---. / .- / - / -. /
 .. / .--- // -- / ..- / -.. ///
 /// -. / .- // -. / .- / ..- / / . // -. / .- / . // - / .- / -. / -.
 - // --.. / .- / ---- / -..- / - / .. / .--- // ... / .- / -. / --- // .- //

Ahoj nováčku,

jedním z nejobtížnějších bodů v Nováčkovské zkoušce je Morseova abeceda. Podmínkou pro úspěšné splnění je přeložit zprávu dlouhou 45 znaků za 3 minuty v obou směrech – z písmen do morseovky i naopak.

Abys dosáhl dostatečné rychlosti, musíš morseovku denně trénovat nejméně 14 dní – záleží na tom, jakou máš paměť. V tomto sešitě máš cvičné zprávy na tři týdny. Každý den si vyluští několik zpráv a vyluštěné zprávy z celého týdne přines na schůzku svému rádcovi nebo roverovi, aby ti je zkontroloval.

Pro snadnější zapamatování můžeš používat pomocná slova. Opravdoví telegrafové se pomocná slova nikdy neučili, protože zpomalují překlad, ale pro naše skautské účely jsou dobrou pomůckou.

Až budeš mít pocit, že morseovku umíš dobře, požádej svého rádce nebo rovera o přezkoušení. Pokud ti nebudou tři týdny stačit, další cvičné zprávy si můžeš vytvářet programem Šifry, který je ke stažení na oddílovém webu.

Historie a současnost Morseovy abecedy

Americký fyzik Samuel Morse vytvořil Morseovu abecedu v polovině 19. století. Koncem devatenáctého a v průběhu dvacátého století našel tento kód obrovské využití v telegrafické komunikaci. Až koncem dvacátého století byla Morseova abeceda plně nahrazena modernějšími formami komunikace. Dnes má Morseova abeceda uplatnění v krizových situacích, kdy není možné využít jiný způsob komunikace, nebo také slouží jako zajímavý prvek ve skautských hrách.

Princip morseovky

Jednotlivá písmena slov jsou nahrazena krátkými nebo dlouhými signály (tečka, čárka - viz převodní tabulka). Písmena se oddělují lomítkem, slova dvěma lomítky a věty třemi lomítky.

Postup učení morseovky

Rozděl si učení morseovky do osmi lekcí, na každou lekci si můžeš vyhradit například jeden den.

1. Nejdřív se nauč první čtyři písmena (A, B, C, D). Potom zkus vyluštit tuto zprávu (nedává smysl):

///-.-./-./-...//.../.-.-.//.../.-.-.///

2. Nauč se další čtyři písmena (E, F, G, H). Vylušti si tyto zprávy:

abeceda

Eda bác hada.

Děd hádá: Fab? Had? Fáč?

//-.../.-.../...//.../.-.-.//.../.-.-.//

///-.../.-.../...//.../.-.-.//.../.-.-.//

3. CH, I, J, K

Čech, facka.

Děda dá fáč Dádě.

Dádě dají bicí.

//-.../.-.../...//.../.-.-.//.../.-.-.//

//-.../.-.../...//.../.-.-.//.../.-.-.//

//-.../.-.../...//.../.-.-.//.../.-.-.//

4. Další čtyři písmena: L, M, N, O

Lád'a léčí lékem nemoc.

//-.../.-.../...//.../.-.-.//.../.-.-.//

Máchá mečem kolem kamen.

//.../---/.../---//.../---//.../---//.../---//

.../---//

Na konci malého mola je kachna.

Muž se ženou zůstal na jedné kře, která se zvolna vzdalo

/// ...- / .- / .-.. / .- // --- / -.. // ... / --- / ..- / ...- / .. / ... / .-

.. / . / / --- // .-.. / . / -.. / ..- // .- // ---- / .-.. / .- / .-.. / .

/ -.. // --.. / ..- / ... / - / .- / .-.. // - / .- // .-.. / .. / - / . //

..- / . / -.- / .- ///

/// -... / -..- / .-.. / .- // ...- / ... / ..- / -.. / . // .-.. / --- / -.- /

..- / -..- / - / .- // .-.. / .-.. / ..- / -..- / .. / -..- / .. / -- / .. // -

.- / .- / .- / -- / .. // -.- / - / . / .- / . // ... / . // --- // ... / . /

-... / . // - / .- / . / .-.. / -..- ///

3. den

a jedna do druhé narážely, takže nebylo možné plavat, a i kdyby byl po ruce nějaký člun, nebyl by se k nim dostal. Tak

/// -... / -..- / .-.. / .. // ...- / -..- / -.. / .- / - / .. // - / .- // .-

..- / --- / ... / .-.. / .- / ... // .-.. / .- / --- / ..- / -.. / ..- // -.- /

- / . / .- / -..- // - / ... // .-.. / . / ... / - / . // .-.. / .-.. / -..- /

..- / ..- / .-.. // -..- / ...- / --- ///

/// .-.. / - / .- // .- / .-.. / . // - / . / -..- / .- / ..- / .- / -..- /

.. / - / . / .-.. / - / . // .-.. / . // ..- / - / .- / ... / . / .-.. // -.- /

. // ... / - / .- / .- / ... / - / . / -- / ..- // ...- / --- / -.. / --- / .-

..- / .- / -.. / ..- ///

4. den

vzdálenému asi míli. Lidé na březích viděli, v jak nebezpečné situaci se octli. Seběhli se jich tu tisíce, ale ni

/// -.- / -.. / --- // - / . / -... / -..- / .-.. // ... / ---- / --- / .-.. /

..- / -..- // .-.. / --- / -.. / - / .. / -.- / - / --- / ..- / - // - / . /

7. den

Swift byl anglický spisovatel, Remarque německý. 5372

Kolik času ti zabral překlad této zprávy? Stopni si to.

/// -- / --- / .- / ... / . / --- / ...- / -.- / ... // .--- / ... / . / -- //

- / .- / . / - / --- / ...- / - / -.- // .---- / ...- // -.- / - / .. //

.- // ... / - / - / -.- // ... / --- // .--- / .. // ... / -- / .. / -- // .-

. / -.- / ---- / -.- / . ///

/// -.- / - / -.- / ... / .. // -.- / ...- / .. / -.- / - / . // -.- / -.-

. / -.- / - / ...- / -.- // ... / .. // -- / ... / -.- / ... // ...- / -.- /

- / ...- / --- / .- / .. / - // -.- / .- / --- / -- / .- / - / - // . / -

- // ... / .. / ...- / -.- / -.- ///

3. TÝDEN

1. den

Když jsem byl před několika lety v Kanadě, stalo se tam na Niagarských vodopádech strašné neštěstí. Bylo to upro

///... / - / .- / . / -.- // -.- / .. / -- / -.- // .--- / .- / . / ... //

... / . / -.- / --- / ...- / -.- // -- / --- / ... / - // ...- / -.- / - /

...- / --- / .- / . / -.- // -.- / - // .- / . / -.- / . // -.- / .-

/ .- / -.- / . / -.- / .. ///

/// -.- / .- / - / -.- / . / -.- / .. // - / .- / .. // -.- / .. / -.- / .

// -- / ... / --- // .--- / . / ... / --- // -.- / . / - / -.- // -.- // ... /

. / -.- / -- / -.- / -.- / - / .. / -.- / . / - / -.- // -.- / ... /

.- / -.- / . / -.- ///

2. den

Led náhle začal prskat a na některých místech se lámal.

5. P, Y, R, S

Padák padá na pole.

///...-./.-./...-./---/-.../-//---//--/----/-.-/-./-//

I malé ryby mají ocas.

///...-./-./...-./---/-.../-//---//--/----/-.-/-./-//

Špína se myje mýdlem.

///...-./-./...-./---/-.../-//---//--/----/-.-/-./-//

Přijela babička z Číny, a s ní škopíček špíny.

- 6. Nyní se naučíš poslední běžně používaná písmena: T, U, V, Z. Už si můžeš zkusit vyluštit 45 znaků dlouhý text. Změř si, jak dlouho ti to trvá – pro splnění nováčkovské to musíš stihnout za 3 minuty.

*Kdo má své místo na vrcholu sopky, je vždycky
v nebezpečí.*

- 7. Nyní se nauč ještě méně používaná písmena: X, Q, W. Nejlépe tato tři písmena procvičíme na cizích jménech:

New York, Huxley, Queneau, Swift, Lewis

// ... / ... / - / - // -... / - / -.- / - / . / .- // -- / --- /

- / - / . / ... / -.- / .. / .. / . / -.- // .- / . / -- / -.- / .-

/ -.- / .. / . //

- 8. Už znáš celou abecedu. Dnes se naučíš číslice. Čísla nemají pomocná slova, ale jsou vytvořena logicky.

978

685

/ .--- / -... /- / ...-- / -... /

/ -... / -... / -... /

/ /- / -... / -... / -... /

CVIČNÉ TEXTY

Při každém překladu si měř čas. Na konci týdne ukaž vyluštěné zprávy roverovi nebo rádcovi ke kontrole.

1. TÝDEN

1. den

New York je velké město ve spojených státech amerických.

Řečník má vyčerpat téma, nikoliv posluchače. W. Churchil. 158

/// -.- / .- / -- / . / -. // ... / --- / . // / --- / -. / .. / - // -
.. / --- // ...- / --- / -. / ..- / ---- / ..- // .- // ... / .- / . / -.-.
/ . // -- / ..- // -. / .- / .. / -. / ... / .- // -. / . / .- / .- / .- /
--- / ... / - / --- / ..- ///
/// -. / . / -. / .. / ... / ... // -. / . / -. / .. // -. / .. / -. // .---
/ .. / -. / . / / --- // -. / . / --- // ...- / . / ... / -. / .- // ...
/ ---- / --- / .- / -. / --- / ... / - // - / -. / .- / . / ... / .. /
...- / --- / ... / - / .. ///

2. den

Nic není tak nesnadné, aby se to pátráním nedalo zjistit.

Překonat špatné zvyky je možné jenom dnes, zítra už ne.

/// -- / --- / ... / -. / .- / .. // ... / ... / --- / .. / .. // ...- / .
/ ... / -. / . // -- / -.- / ... / ... / . / -. / -. / -.- // .- // ... /
... / .- / --- / -. / .. // --- / . // .- / --- / --- / ... / .. / .- /
..- / --- / .. // / --- / .- / .- //
/// .--- / ... / . / -- // ... // - / . / -- / .. // -. / - / . / .- / .. // -
. / --- / - / ...- / ... // --- / ...- / . / -. / -. / --- / ..- // .. //

/// -. / .. / -. / -. / --- / --- / - / . / -. / .- // .- / . // --- / -
.. / -. / .. / ... / --- / ...- / .- // ... / ... / .. / .- / -. / .- // .-
.. / .. / ... / - / .. // ... / - / .- / --- / -- / ..- // -. / .. / -. / -.
/ -. / --- // ...- / ///

5. den

Středisko je seskupení několika skautských oddílů.

V Českých Budějovicích jsou 2 střediska: Walden a Vavéha.

/// --- / -. / -. / .. / ... / --- / ...- / -.- // .. / .- / ... / --- /
. / -- / .- / -. / .- / .. // -. / .- / ... / --- / .- / .. / ... // ...
/ . // .- / -- / . / .- / ..- / .- // ... / .. / ... / - // -. / .. /
. / -. / -.- / -. / .- //

6. den

Uprostřed znaku Junáka je bílý štít s černou psí hlavou.

Zlatá lilie ve znaku je podložena modrým trojlístkem.

/// ... / -. / .- / -. / . / -- // ... / -. / .- / .. / - / . / -. // .-
/ . // - / .- / --- / .- / ... / .. / ... / - / . / .- // -- / -. / .- /
-. / . / -- // ... / -. / .- / ..- / - / .. // ... / .. / ... / .. // -
--- / --- / .- //

/// -. / --- // .- / --- / -.- / ..- // ..--- / ----- / ----- / ----... // .-
-- / ... / -- / . // -- / . / ... / .. // -.- / ... / ..- / -... / --- / ...-
/ -. / ..- // -. / .- // .--- / .. / .- / ..- / .. / ... / - / .. / -.- / -.- /
. / -- // -. / .- / -- / . / ... / - / .. ///

3. den

Jednou za 4 roky se koná celosvětové skautské Jamboree.

Jamboree znamená setkání skautů - třeba z celého světa.

/// --.- / ..- / . / -... / . / -.-. // .--- / . // -.- / .- / -. / .- / ..- /
... / -.- / .- // .--- / .- / --- / ...- / .. / -. / -.-. / .. / . // -- / ...
/ ..- / ...- / .. // ... / . // - / .- / -- // ... / .- / .- / -. / -.-. / ---
/ ..- / -.- / ... / -.- / -.- ///

/// -. / . / .- // -. / --- / --- / .- / -.- // .--- / . // . / -.- / - / ..- /
. - // ...- / . / ... / -.- / . // -- / . / ... / - / --- // -- / .- // .--- /
. - / . / ... // --... // -- / .. / ... / .. / --- / -. / .. // --- / -... / -
.- / ...- / .- / - / . / ... ///

4. den

Po dobu 14 dní si zapisuj, jaký jsi udělal dobrý skutek.

Splníš si tak bod Vykonám denně alespoň 1 dobrý skutek.

/// ... / -.- / .- / ... / - / ... / -.- / -.- // -. / ..- / --- / .--- //
... / .. // -- / ... / -.- / . / ... // -. / --- / ..- / .--- / .. / - // - /
. - / . / -... / .- // -. / .- // .--- / .--- / .--- / ..- / -. / ... / ...
/ --- / .--- / -.- / -.- ///

/// -. / . / .- // -. / -.- // -. / .- / -.- // -. / ...- // ... / - / ..- /
--- / -- / .. // --. / .. / -. / -.- / --- / --- // -... / .. / ... / --- /
-... / .- // .--- / . // .--- / .. / -. / .- / -. // -. / ...- / --- / ..- /
. - / .- / ..- / --- / -.- / -. / -.- ///

.... // -. / . / .- // ... / .. / -.- / -. / . / .- // ... / .. / -- // ...
/ ..- / .. / -... / --- / .--- / .. ///

3. den

Pyramida, pagoda a hranice jsou druhy slavnostních ohňů.

Před stavbou ohně vykopnu drn a ohniště zabezpečím.

/// -. / . / .- // -. / --- / --- / ..- / .. / ...- / . / .- // -. / .- / -- /
. / -. / -.- // --.. // .--- / --- / - / --- / -.- / .- // .--- / --- // ...
/ .- / ... / ..- / .- / - / .. // -- / --- / ... / --- / ..- // .--- / ..- /
. - / ... / -.- / -. / --- / ..- / - ///

/// -. / . / .- // -. / --- / ... / . / .- // ... / . // --- / ... / . / -. // ..
/ --- / -.- / -.- / . / .- // ... // .--- / . / -- / -. / -.- / -- //
... / -- / .. / -.- / --- / ...- / -.- / -- // --- / .- / .- / ... / - / ..
/ -- ///

4. den

Ambulanční spojkou svazujeme 2 stejně silná lana. 839

Protože je plochá, používá se také na zavázání šátku při

/// --.. / .- / ...- / . / ... / .. // --.. / ..- / --- / -- / . / -. / . //
..- / ..- / -.- / -.- // ...- // ..- / --.. / ..- / . // ..- / -- / .. / --
// ..- / ...- / .- / --- / .- / - // --.. / .- // ...- / --- // ...- / - /
/ ..- / .. / -. ///

/// ... / -.- / .- / ... / - / .. / -. / -.- // --.. / .- / ..- / --- / --- /
.. / ..- // ..- / --- / .- / -.- // ..- / --- / -... / . / .- / - // -... /
. - / -.- / . / -. // .--- / --- / .- / . / ..- / ..- // ...- // .- / --- /
-.- / . // .--- / -... / -... / -... ///

5. den

Škotová spojka se nejlépe hodí ke spojení dvou provazů

nestejného průměru a materiálu. Snadno se rozvazuje.

/// .-. / --- / -. / .- / -.- // ... / . // .-. / . / / -.- / . // ...-
/ .- / --- / . // .-. / --- / .. / --- / .. / ...- / .- // ... / . // /
.-. / .- / ...- / -. / . // -. / .- // ...- / .- / --- / .- / -. / . // ... /
- / .- / ...- / -... / -.- ///
/// -. / .-. / . / ...- / .- / .-. / ... / -. / .- // ... / -- / -.- / -.- /
-. / .- // .--- / . // - / .- / -.- / . // -. / ... / .-. / . / -.- / .. / -
/ .- // .-. / .-. / --- // ...- / .- / -.- / .- / -. / . // ... / - / .- /
...- / -... / -.- ///

6. den

Popáleninu je třeba chladit vodou alespoň 10 minut.

Klíště nejdřív vydezinfikuj a pak vytáhni pinzetou. 8

/// --- / / -. / .. / ... / - / . // ...- / -.- / -. / -.- // -. / ..-
/ -.- / .-. / .- / -. / -. / . // -.- / .- / .-. / .. / .--- // ...- / --- /
-. / --- / .. // .- // -.- / .- / -.- / .-. / -.- / .--- // -. / .-. / .-
/ . / -- // ..--- / -.- / -.- / -.- ///
/// ... / .-. / .- / -.- / .. // .-. / -.- / - / . / ... // -. / .. / -.- /
-. / -.- // -. / . / ... / -.- / .-. / .- / -. / .. / .--- // ... // ---
/ -... / .- / .-. / . // -. / . / -... / --- // ... / . // -.- / .- / .. / -.-
. / .. // ...- / / / -... ///

7. den

3 prsty skautského pozdravu vyjadřují 3 body slibu.

Svátek patrona skautů sv. Jiří je 24.4. Bude skautská pouť.

/// .-. / .-. / ...- / -. / .. // -.- / . / ... / -. / -.- // ... / .- / .-
/ ... / - / ... / .- / -.- // - / .- / -... / --- / .- // ...- / . / -.- / .-

.. // .- // -... // ... / ...- / --- / .--- / ... / .. / -.- // ...- // .-. / --
- / -.- / . // .--- / -... / .--- / .--- ///
/// / . / ... / .-. / --- // ... / -.- / .- / .. / - / ... // .--- / . //
-... / ..- / -.. // .-. / .-. / .. / .-. / .-. / .- / ...- / . / -. // .- / .-
/ --- / .-. / .. / -.- / -.- / -.- // -... / . // .-. / .-. / . / .-. / .-
/ .-. / . / -.. // .--- / -... ///

2. TÝDEN

1. den

Aby sis splnil bod Skautská četba, přečti si aspoň jednu knížku od Jaroslava Foglara nebo Miloše Zapletala. 39

/// ...- // --- / -. / -. / .. / .-. / --- / ...- / . // -.- / .- / .. / ...
/ --- / ...- / .- / . // -. / . / .--- / .- / -.- / . // ... / --- / -.- / .-
.. / .- / .-. / --- / ...- / -.- / -.- // -- / .- / -- / . // -.- // -.- / .-
/ .-. / ... / .--- / -.- / . / -. / .. ///
/// .-. / . / -.- / -. / . // -.- / -. / .. / -.- / -.- / -.- // .--- / ...
/ --- / .. // - / .-. / . / -... / .- // ... / . / -.- / -- / .. / -.- / -.- /
. // .- // --- / ... / - / .-. / --- / ... // .-. / .-. / .- / - / . / ...
/ ... / - / ...- / .. ///

2. den

Baden Powell byl britský voják, bojoval v jižní Africe.

První skautský tábor byl na ostrově Brownsea roku 1907.

/// -. / .- / ... // --- / -. / -. / .. / .-. // ...- / -.- / .- / .. / -.-
/ .-. // .--- / -.- // .-. / . / -. / .- // .--- / -... / -... /
-... // .-. / .-. / ...- / .- / .. // - / .- / -... / --- / .- // -... / -.-
- / -... // -. / .- // .-. / .. / -.- / --- / ...- / . ///